

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzema ponedeljke in dneve po praznikih, ter veja po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrt-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvle frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Ofenheim nekriv.

Zadnjo soboto večer je bila končana Ofenheimova pravda, porotniki so toženega Ofenheima po peturnem posvetovanju nekri-vega izpoznali, ker so ali enoglasno ali z veliko večino zanikali stavljena jim vprašanja. Sodniki so Ofenheima potem oprostili. Ker sodniški predsednik Wittman nij bil ozdravel, končal je resumé votant Gerneth. Mej poslušalci je bilo ploskanje in odobravanje tako živo, da je moral predsedujoči večkrat ostro posvariti razposajeni mob. Na ulicah se je vse trlo, in ko je bila novica znana, šla je kakor blisk po vsem dunaj-skem mestu. Časniki so izdali posebne ekstraktise, ki so samo to novico prinesli. Ofenheimovi prijatelji so se zbrali v njegovi palači in „zmago“ slavili. Ob kratkem, stvar se je z velicim hrupom končala, kakor se je vršila.

Tudi vsi dunajski časniki, vsi brez razločka barve in velikosti so polni govorjenja o tem. Strogo oficijozni, kakor na primer stara „Presse“ ne morejo zakrivati svoje jeze, da Ofenheim nij obsojen, nego da je njegova pravda celo enega ministra odpihnila in vse ministerstvo omajala. Pravijo sicer, da se izreku porotnikov pokoré, vendar njih obnašanje protivnost dokazuje. Glavni list, ob enem tudi organ tistih krogov, ki so se na enak način bogatili kakor Ofenheim, torej bi morali vsi pred sodnika, „Neue freie Presse“ pak v svojem članku triumfira, da je kaj. Ona pravi jasno in mej vrstami, da je ljudski sod oprostil moža, ki ga je vlada preganjala; da so si ti porotniki velike zasluge stekli, ker so Ofenheima oprostivši občevali etiko pravne države i. t. d.

„Neue freie Presse“, vladi prijazen organ, pa tako govori, tako sedanja vlado in vladujočo stranko ponižuje?

Naj govoré kar hočejo: Da bode Ofenheim oproščen, to smo vsi uže naprej vedeli, a velikanska večina je tega mnenja, da bi bil zaslužil obsojen biti, da si ravno tudi mi kakor nam postava velevala, akceptiramo izrečeno sodbo. To je resnica, da so drugi tudi taki. Ali to njega še ne dela nedolžnega. Njega obsodivši bili bi morali še dalje iti. C. kr. državni pravdnik je bil tudi naznanil, da bode posegel še po družih enacih možeh. Ali bode sedaj? Valjda ne! In to je po eni strani škoda, posebno če se „Charbrusovi“ škandali čitajo, katere baš sedaj „Politik“ priobčuje in ki dokazujejo, na kak vsemu postavnostnemu delovanju protiven način je sedanja ustavoverna „večina“ vrgla pravo večino na Češkem.

Na drugi strani pak se zopet ne sme prezreti, da bi bilo v narodno-gospodarskem oziru poleg dobrih tudi mnogo slabih nasledkov imelo, ko bi bil Ofenheim obsojen. Veliki kapital bi bil boječ in velika podvzetja, katera malemu delavcu dela dajó, bila bi oslabiljena. Poguma bi ne bilo. Pomisliti se mora, da duševni delavec je izredne plače vreden, ker dobrih duševnih delavcev za velike stvari nij mnogo. Uže sveto pismo govori, da ne devaj volu torbe na gobec kadar v detelji orje. V tej zadevi preostro soditi, bilo bi prefilistersko. A tega naglašati, ne treba časa je tako materijalističen, tako za vse ideale malo pristopen, da žalibog to stran stvari uže sam v praksi le prerad naglašá!

Cerkveno vprašanje na Ruskem in Bolgarskem.

Kakor ruski „Golos“ poroča, pristopilo je 8. m. m. zopet 8 občin unijatskih k pravoslavnej veri, in „Golos“ izreka upanje, da to gibanje še ne prestane, dokler se vsi ruski unijati zopet ne vrnejo v svojo narodno cerkev, ter ne postanejo zopet nerazdružljivi členi naroda ruskega. Toda to gibanje se ne omejuje samo na unijatske pokrajine, kjer bivajo Rusi, nego razširilo se je celo v čisto katoliške občine, kjer se — pravi „Golos“ — uže začinja prikazovati nezadovoljnost proti nenasitnej vladodržljnosti rimskeje. Od te dobe, ko je bila proglašena dogma o papeževej nezmotnosti poka-zuje se mej nižjo katoliško duhovščino v Rusiji gibanje, ki ima namen iznebiti in otresti se jezuitskega podnožja. Pred vsem gre tu za odpravljenje brezženstva. Kakor „Golos“ dalje poroča, podali so nekateri kaplani in župniki v Kongresovki še deželnemu namestniku Bergu, prošnjo, naj jim izprosi dovoljenje, da bi se mogli ženiti. Druga prošnja, podpisana skupno od mnogih duhovnov, poslana je bila naravnost ministerstvu za notranje zadeve, ter tu odkazana predstojniku duhovniškega oddelka knezu Čerkaskemu; — prosilci tu kar naravnost zahtevajo za odpravljenje celibata. Končno je bila poslana enaka prošnja tudi predstojniku oddelka za upravljanje zadev ostalih neruskih cerkev. Podobne prošnje so se ponavljale tudi v sledečih letih. Dasiravno je bil konkordat ruski z Rimom uže davno zrušen, vendar je vlada ruska zavrgla vse enake prošnje na podlogi državnega zakona od l. 1836, v ka-

Listek.

Kita mandarinova.

(Dalje.)

V.

Osodepolni dan se je bližal. Brivci so še vedno konkurirali. Le mnogobrojni aspirantje razpisanih 100 Ta-Elav so postali bolj tihi. Njiso se več z razpetimi kitami sprehajali; vsak je imel svojo okolo glave navito, da bi nikdo ne zvedel prave dolgoti in ob enem, kdo bo dobil razpisano darilo. Vsakemu je bilo tesno, če je zagledal prav debele in blišečo se kito, a zopet imel upanje na darilo, ko si je mislil: moja je še debelejša. Skrajni čas je bil torej uže, ko so trije meseci minoli, ker bila bi z vse pokrajine norišnica postala. O radost! — določeni dan je tu! Ura bije! Gledi množico, kako se pred dvermi mandarinove palače gnjete in tare! Boj se pričinja! Na

splošno znamenje razvijo se kite vseh glav, ter visijo na hrbitih brezbrojnih konkurentov. Krik začudenja in jeze se sliši v vrstah! Izmej več ko tisoč kandidatov, bilo jih je katerih 20, ki so imeli tolikošne kite, da so vsi drugi, odlok, pomado, brivec, Či-Kav-ta in bog zna kaj še, pozabivši, osramočeni in obupno domov hiteli, ter so, to se ume da prepozno, prisezali, da se ne bodo pustili več za nos voditi. Ko je množica odšla, in le onih 20, resno pred se zrečih kandidatov v predvoru ostalo, prikaže se Či-Kao na stopnjicah, v spremstvu Šangovim in A-Čujevem. Na obrazu brala se mu je globokomiselnost in ostra resn.coljubnost, kajti nepristransko moral bode svojo sodbo izreči. —

Či-Kao stopi bliže; resnično veličasten pogled! Ta piešasta, novo obrita čela, v mokrem, dišečem svitu mita; na vsakej teh glav dolga debela, svila kita, na konci svilnata vez. Či-Kao je strmél, Šang ra-

dostno dihal gosto dišavo pomade, in celo A-Či, klasični in pedantični A-Či, občudoval je kite.

— „Pri mojem dvoreznem meču“, pravi mandarin „tacim kitam nasproti naj bi se Tartarci prikazali“.

„O“, kliče Šang, „vse lknje brivecev sem oblezel, a tacih kit nijsem nikjer videl“.

„Narava“, odgovori A-Či gravitetično, „je močnejša od umetnosti“.

Kandidatje, nepremakljivo kot stebri stoječi, poslušali so nestrpno zagotavljanja vodje, primere hišnega, in modre izreke tajnikov. Komaj so upali sopsti, in prsa jim je misel krčila, da iz mej vseh dvajsetih, bode le eden dobil razpisano darilo. Po težkih premislekih razpustil jih je mandarin 10 in potem še pet. Zvrženi so divjali s klici obupanja domov. Koliko izgubljenih ur, pomade in — grošev! Nekateri so bili toliko zmešani, da so besno svojo kito zgra-

terem se priznava brezženstvo katoliških duhovnov. Ker so bili prosilci, preganjani po jezuitih, se utekli v pomoč k državnim uradnikom, bila je v poslednjem času zopet opozorjena vlada ruska na jezuitovske nakane, ki je pripravljena na vsak način zstreti taka počenjanja. Večina ruskih listov posebno „Grazdjanin“ in „Golos“ vsled tega pozivljejo vlado rusko, naj izda postavo, v kateri Ruska priznava zakon vseh členov katere koli verske družbe, ako se izpolnjujejo predpisi postav občanskih in državnih. (Tako govore ruski glasi, katerim je več vere, nego poljskim, ki o „preganjanju“ katoličanstva v Rusiji govore.)

Da se je v tem oziru baš zaradi tega dal premnogokrat rabiti vrli narod bolgarski neprijateljem Slovanstva na iztoku v svojo lastno škodo imamo denes tudi zopet zaznamenjati eno neblago okoliščino. Znano je, da so vladali v poslednjih letih mej pravoslavno grško duhovščino in Bolgari neprestano razpoci, ki so imeli ta dobri učinek, da se je založil samostalni bolgarski eksarhat. K temu bolgarskemu eksarhatu pak niso bili pridruženi vsi Bolgari, nego večina jih, posebno makedonski Bolgari so bili prepuščeni tudi na dalje lakotnim Grkom. Ti makedonski Bolgari so se trudili na vso moč, da bi bili pridruženi k bolgarskemu eksarhatu, ali zapadna diplomacija je nagovarjala turško vlado, naj podobne prošnje ne usliši, ker bi se Bolgari, cerkveno združeni, kaj lahko mogli polastiti politične in narodne neodvisnosti na način Srbske, Grške in Rumunije. Tega razdraženja mej Bulgari in Grki se je poslužila takoj rimska kurija, ter začela pošiljati misijonarje mej Bolgare, ki so po ene strani netili sovraštvo proti grškej duhovščini, po drugej strani obljubovali zopet makedonskim Bolgarom, ako se pridružijo Rimu, da bodo oproščeni grškega pokroviteljstva in pravoslavne vere. Pri tej činnosti dobivali so rimski misijonarji izdatne podpore od angleškega poslanstva, ki je od nekdanj za razpor mej turškimi Slovani in za to skrbelo, ka bi vlada turška ne nasprotovala tem misijam, razloživši jej, da vsled tega mej kristijanskimi narodi na iztoku nastanejo nove zmešnjave in da vrhu tega oslabi upljiv pravoslavne Rusije nad Bolgari. Bolgari makedonski ne videči drugzega pomočka, vrgli so se v naročje tem „osvo-

boditeljom“, ter trumoma sprejemajo unijo z Rimom, tako, da zdaj že priznavajo cele bolgarske pokrajine v Makedoniji gospodstvo Rima in so pravoslavni večini sovražne, kar je za narodno zedinjenje le škodljivo. Kake žalostne posledke bode ta razkolj imel za bolgarski narod, to uvidevamo bogme najbolje na Srbih in Hrvatih, ki so še danes razdvojeni literarno, akoravno so jedna kri in jeden narod. Nij dvombe tedaj, da bode vsled tega posebno oslabena narodna moč Bolgarov.

Le to smo posneli po ruskih glasih, le da vidijo naši bralci, kako bratje Rusi o tem vprašanji sodijo.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 1. marca
V državnem zboru so sprejeli postavo o borzi. — Hopfen je kot predsednik konfesionalnega odbora izjavil, da za sedaj ta odbor zavoljo tega nij novih postav (o civilnem zakonu itd.) predložil, ker je delo komplicirano in potrebuje časa.

Dunajska „Neue freie Presse“ je bila v soboto jutro konfiscirana in v Ljubljano nij došla. Povod je uvodni članek o odpustu Banhansa. — Prav, da tudi večji nemški listi včasih užijejo svobodo nemško-liberalne ere. Saj niso nikdar imeli grajalne besede, kadar smo mi slovanska žurnalistika proganjevani bili, narobe: še hvalili so vlado za izjemne naredbe proti nam. „Denes meni, jutri tebi.“

Češki „Pokrok“ pravi v svojem članku od sobote, da dualizem nij nič novega v Avstriji, videli smo ga l. 1848, in ker je zgodovina življenja učiteljica, moremo vsled osode takratnega dualizma predvideti mogoči konec sedanjega. „Tudi l. 1848“ — pravi „Pokrok“ — „je bil natlak združenega Nemško-Madžarstva tako silen, da so mu začetkom dovolili vse, končno je pa vendar njihova oholost in nesposobnost pokazala, da jim nij možno ustvariti kaj stalnega in vlada je morala končno iskati svojo rešitev v prirojenih svojih podlogah in svoje celoti. Nastalo je to, kar magjarsko-nemško politično jezikoslovje imenuje „reakcija“, ker je to res odpor proti razdvojenji monarhije na ene strani, a proti pritisku ostalih narodnostij na drugej strani. In kdo je bila ta moč, katere se je takrat poprijela Avstrija na oslobodenje z tega očaranega kroga dualizma in ki se je obistinila tudi dosta močno, izvršiti kar se je zahtevalo od nje? Bilo je to Slovanstvo, Rusija na ene strani in slovanski narodi Avstro-Ogerske na drugej strani.“

Ogersko novo ministerstvo v soboto še vedno nij bilo sestavljeno, ker se ne morejo zediniti v programu.

Vnanje države.

Srbska vlada je prepovedala novosadski „Zastavi“ (katera močno knezu Milanu zabavlja) vhod v kneževino Srbijo. — Skupščina je sprejela predlog naj se trgovinski zakonik in konkurzni red tako popravi, kakor je v sosednjih državah.

Ruski „Upraviteljski Věstnik“ zagovarja mejnarodno konferenco in poudarja glede nepravilnih mnenj po časopisih, da nij izključljivo ruska želja, nadloge in bede vojske zljajšati, ter ne podpira izključljivo ruskih namenov. Članek dalje ponkazuje na podobne želje, ki so se omenjale od privatne strani, in katere ponoviti ima car pravico vsled izkazane miroljubnosti in človečanstvene ljubavi za dobe svoje dvajsetletne vlade. Rusija želi samo, mirno in dobrohoteče mnenje v tej zadevi, ter bode v vsem prav rada pritrdila, kar ugaja blagosti človečanstva, ter se bode ozirala na vsako vestno muenje in lojalne ugovore. Obžalovanja vredno bi bilo neudeleženje velicega naroda, kateremu bi ne bilo možno, povzdigniti svoj glas pri obravnavah.

Na **Francoskem** novo ministerstvo tudi nij še gotovo. Buffet baje nij hotel dosedaj prevzeti ministerstva, kam mu MacMahon sili svoje ljudi za ministerske tovariše.

V **Monakovem** sta bila 27. t. m. zopet dva urednika obsojena od porotnikov (na deset in šest mesecev ječe) češ, da sta razžalila nemškega cesarja.

O **Bismarkovem** odstopu se čuje, da bode najprej vzal odpust za pol leta. Kako bode potlej, o tem še nij jasnih glasov.

Dopisi.

Iz Vipave 26. febr. [Izvirni dopis.]

Vipavo se rado čisla kot „raj kranjske dežele“; a kdor je minoli mesec februar mej nami bival, pak mora vzdihniti v očigled temu hvalisanju: „O kako bridka ironija!“ Cel mesec je tako mraz, da uže stari ljudje tacega ne pomnijo, ves čas brije tako občutljivo mrzel veter, da se je vse prehladilo, da vse kašlja, in da je uže nekdo rekel, da kdor se nij te dni prehladil, nij pravi sin narave. — Kako pa je bilo še v soboto in včera. Kaka burja, kako mede! Kako se ta demon vipavske doline igra z belimi mucami, kako vsako najmanjšo lukujico poišče, kako buči, kako ubozega Vipavca suka, da se skoraj niti več izpod strehe ne upa. Da tako daleč je prišlo, da niti mrličev ne moremo več pokopavati. Dva mrliča uže se je

bili, ter jo v nebo dvigali, preklinjevaje sebe in zvitega mandarina.

VI.

Vedno težja bila je volitev. Či-Kao dolgo čaka, koncem požene še tri domov. Kaj so ti čutili, to vsak lahko misli! Ostala sta še dva. Či-Kao posvetuje se tajno z Šangom in A-Čijem, ker stvar je postajala bolj in bolj resna in težavna.

„Desna kita“, pravi mandarin, „dozdeva se mi za las debelejša.“

„A pogledite umetnost in lepoto leve!“ kliče navdušeno A-Či. — Šang glasoval je tudi za levo. „Dobro“ reče mandarin, „alea jacta! Venčajte levega z darilom. A-Či, zapomni si njegovo ime, in naj pride k obedu, tako se glasi namreč moj odlok.“

Zdaj je moral še brke rzsoditi. A pogajanje bilo nij toliko zanimivo, ker eden konkurentov, star duhovnik boga Fô-ja, prekosil je s svojimi nečloveškimi brkami vse

druge tako eminentno, da so vsi plašno bežali. Či-Kao da mu en Ta-El, lulo in hladilo, na katerem je bil tudi sonet A-Čijev napisan.

Ob časi obeda so peljali borca v obednico mandarinovo. Bil je to ubog sirar, do sedaj obskurna oseba, o katerem je pak zdaj vse govorilo.

Či-Kao je napravil denes velikanski obed. Vkuhane plavute morskega volka, pajke v izvrstnej omaki, paštetice iz črvov (najokusnejša jed Kitajcem), žolice, močnate jedi z rižem, z eno besedo, najbolj redka in okusna jedila so nosili na mizo. Sem in tja napolnili so strežaji visoke kristalne kozarce z izvrstnim Sam-čau-om. Ta-Tong bil je kmalu srčnejši, ko je vojvoda pričel o bojih in svojih pobedah praviti.

Sirar, ubogi revček, v svojem življenju nij drugzega užil od sira in riža, jedel in pil je, kolikor je vanj šlo. Po obedu pelje

Či-Kao svojega gosta v malo sobo, kjer so bile lule pripravljene in čaj. Postreščeka poslovi in duri za sabo zaklene.

Ko sta pipo tobaka spušila, odpre mandarin skrivnostno omarico, ter izvleče dve, z zlatom prevlečene skledice, na katerih so različne reči ležale; Ta-Tong obledi: bile so lule za opium piti.

„Poznaš li to?“ vpraša ga Či-Kao prijazno.

„Pri strobnelih kosteh svojih pradedov prisegam“, jeclja sirar, „ubogal sem vedno postave in nikdar še nijsem skusil opiuma.“

„A le skusi vsaj eukrat.“

„Visokost vi me hočete uničiti. Opium piti je ostro prepovedano; in če zve nebeški sin . . .“

„Prav tako, pošteni Ta-Tong, vestnost tvoja mi dopada, a opium mi pak še bolj. Pojdi, prijatelj, ne bodi bedast, vzemi lulo.“ Ta-Tong jo vzame in prične pušiti.

moralo po cele tri dni v hiši obdržati. Sploh stari Vipavci ne pomnijo zime, ki bi bila toliko časa trajala. Če je resničen pregovor, da po ostri zimi sledi dobra letina, bomo morali letos izredno dosti pridelati. Treba bi je bilo, bogme!

Iz dravskega polja 27. febr. [Izv. dop.] Včeraj sem bil, kakor navadno vsak petek, na Ptujem, slanine prodavat. Komur nij znano, povem, da mi dravski Poljanci s slanino tržimo, tako, kakor Haložani z vinom, Dornovčani s čebulo, Pesničari s kokošmi, vaši Ribničani z rešeti. Po semnji kupim v štacuni neko blago, katero mi je štacunar v lep papir zavil. Ker sem po kmetsko navajen, blago več v cekarju, kakor v papirju zavito nositi, razvijem hitro ta papir, in kaj zagledam? „Račun ptujske hranilnice meseca januarja 1875“. Zares, lep red, si mislim sam pri sebi! Pri nekaterih hranilnicah se mora leta na račun čakati, ptujska hranilnica pa vsak mesec z računom pred občinstvo stopa; tak zavod mora gotovo dosti kredita imeti! Ko se tako sam sebi čudujem, sreča me nek znan mestjan; kaj, nij to čudoviten red, kakor ga vi imate pri hranilnici? nagovorim ga, in mu pokažem omenjeni račun. Gospod pa zmaje z glavo, in reče: „nij vse zlato, kar se leskeče, jaz uže ne pomnim, da bi ptujska hranilnica račun izdala bila, naša hranilnica se uže nekaj časa v globoko temo zavija, mi ne vemo, ali in koliko ima denarja, kako gospodarji. Znano mi je, da so nekateri kmetje za posojila prosili, da so male denarje, po 200 gold. do 600 gold. na precej mnogo vredna zemljišča dobiti želeli, njih prošnje so pol leta in še dolže pri hranilnici ležale, in na zadnje, ko so uže v največji stiski bili, dobili so odlok: prošnja se ne more uslišati, ker hranilnica nema denarja. Priporočujem se! Srečno gospod!“ Kako bi to mogoče bilo, mislim si, ko sem bil zopet sam; to zanjko hočem razpreči.

Ko račun dalje čitam, najdem sledeče: Denarja se je vložilo 23 780 gl. 48 kr. na posodnike nazaj izplačalo 28.785 gold. 45 kr., več nazaj plačalo, kakor vložilo se je 5004 gold. 97 kr.

V šoli pravijo: „8 od 3 ne morem, moram na posodbo vzeti“. To je tedaj ena zanjka. Dalje čitam: Na zemljišče ste dobili dve stranki 200 gold. Na menjice je dobilo 66 strank 49 496 gold.

Tudi v Kini je prva stopinja k hudemu težavna. Sicer skusi eno lulo, skusi drugo, tretjo, četrto: jame se gugati, opotekati — in pade.

Ko je bil v največji omotici in bil enemu onih rilcev bolj enak, nego človeku, ko so se njegova lica početkom v ekstazi krčile, pozneje pak, pijanosti utrujene, mrtva postala, takrat dvigne Či-Kao roki kvišku, zgrabi z darilom priznano kito in velike radosti kliče: „Zdaj vendar si moja“.

Hitro izvleče iz svojega žepa velike škarje ter odstriže nesrečnemu Ta-Tongu kito prav pri korenini, nesrečnemu Ta-Tong-u, kateremu se je morebiti prav takrat o zmagi sanjalo.

„Kak kinč mojej pleši! Kako bom stal pred nevesto! O Či-Kao, zdaj moreš reči, da imaš najlepšo kito nebeškega kraljestva. Kaj me brigajo pobeđe, kaj moj trebuh, moj rudeči puček, kaj ljubezen poddanikov in

To je tedaj tista velika nacionalekonomija ptujske hranilnice, katero sem jaz tako dolgo občudoval! Pri hranilnici, katere naravnica in postavna podlaga je, zemljiščinim posestnikom z denarjem pomagati, dobile ste dve stranki 200 gold.; vsaka stranka po 100 gold., mej tem, ko se je 49.496 gl. na personalni kredit izposodilo. Če v račun vzememo, da lastnika, kakor pravijo, pred kakor denar na zemljišče dobi, čiščenje zemljiščin knjig navadno 60 gold. do sto gl. in še več stoji, ter si lahko preračunimo, koliko je onima dvema strankama od teh 200 gold. v roki ostalo; druge denarje so trgovci, mestjani, voherniki pozobali, da lože „gešft“ napravijo. Trгоvec vzame v hranilnici denar za 6%, proda za ta denar kupljeno blago z dobičkom od 12%. in kmet, kot največji konsument, kateremu zemlja največ 6% nese, pa mu mora 6% za hranilnico povrnti, 6% pa čistega dobička plačati in to vse s 6% svojih dohodkov. kako bi tedaj izhajal? Vohernik dobi tudi denar na menjice za 6%, kmetu pa je posodi za 20% in še več; o „dobroti“, katera navadno odstotke prevaga, še govoriti nečem. Tako si mora posestnik denar za 10%, 20% in še več odstotkov kupiti, kder ga drugi celo protipravilno v hranilnici na osobni kredit za male odstotke dobijo. To se pravi, posestnike sistematično na nič nesti vohernijo pa podpirati. Ptujaska hranilnica hira pri takem gospodarstvu, zaupanja ne more imeti, in ga tudi ne zasluži. Kaki red ima hranilnica, takega ima mestno zastopstvo; zadnje ne ve, kde bi z računom začelo, za to ga še za en mesec ne izda. (Ali nij vse to dokaz, kako potrebno bi bilo v Ptuj narediti slovensko posojilnico z neomejenim poroštvom, kakor so jo v mnogo manjem Šoštanji ali Ljutomeru osnovali in izvrstno delajo? Ur.)

Domače stvari.

— (Shoda volilcev) v Cerknici, v nedeljo nij bilo, kakor čuimo, zavoljo neugodnega vremena, temuč bodo pogovarjali se nekateri volilci baje jutri. Potem naj se drugi jim pridružijo, ker voli se samo eden poslanec.

— (Gledališče). Denes večer ima pevka opere gospodičina Frei svojo benefico. Razen opere „Lukrecia Borgia“ bode pel iz

čislanje brivcev! Vedno mi le manjka kita, ki zamore take zasluge zveksati. No, imam jo. Hvaljen bodi bog! Aia aja!“

Tako je govoril Či-Kao, veselja pijan. A trebalo je sedaj znamenja zločina odpraviti. Pozove torej svojega zvestega Šanga ter mu vse pove, od prve skrivnostne misli onega odloka, do osodepolnega dneva, in Ta-Tonga kazavši reče: „Pojdi na ladijo. odpelji ubozega 100 milj daleč, daj mu še 100 Ta-El-ov, daj mu jih tisoč, kolikor hočeš, a — nazaj v svojo domačijo ne sme se vrniti. Hiti, čas je drag! V tebe upam. Plačilo bode vredno dela: „Ko se vrneš boš mandarin.“

Šang se prikloni, a ničesa ne odgovori Či-Kao mu da še nekoliko kep zlata zanj in Ta-Tonga, in ubogljivi hišnik odpelje se še tisti večer. Ubozega sirarja djali so v skrinjo in ga nesli na ladijo.

(Konec prihodnjič.)

prijaznosti do beneficijantije g. Josip Nollí romanco iz I. in sceno in veliko arijo iz II. akta opere „Das Nachtlager in Granada“. Gospodičina Frei je našim bralcem še v spominu od Vodnikove besede, pri kateri je prijazno sodelovala.

— (Vabilo.) V nedeljo, 7. marca t. l. točno ob 11 uri zjutraj bode imelo politično bralno društvo „Edinost“ za tržaško okolico drugi izredni občni zbor v dvoranah slavne Rojanske čitalnice h kateremu podpisani odbor vlijudno vabi vse častite ude in rodoljube, program je: 1. Berilo in poterjenje zapisnika prvega občnega zbora. 2. Prošnja do slavnega magistrata, da bi okolica zopet zadobila pravico voliti si svoje zaupne može (delegat) namesto dosedanjih okranjih glavarjev (capi distrettuali). 3. Predlog, da si društvo napravi svojo hišo (narodni dom) na delnice, kar razmere zaradi stanovanja terjajo. 4. Resolucijo do slavnega magistrata, naj se vpelje za okolico slovensko uradovanje. 5. Posamezni nasveti in predlogi gg. družabnikov. Pri sv. Ivanu v Vrdelji, 23. februarja 1875. Odbor.

— (Iz Gorice) se nam piše: V sredo 3. marcija bode v našej čitalnici ob 7. uri zvečer predavanje o „novi metrični meri“, predaval bode g. prof. Šantelj. Drugo predavanje bode 10. marca ob 7. uri zvečer „o slovenski literaturi“, predaval bode g. prof. Vodušek. Nadejati se je, da bodo ta zanimiva predavanja mnogo družabnikov in slovenskih prijateljev znanosti privabila. V mestnem gledališči opera „Ruy Blas“ dobro napreduje, poslušalcev je vedno obilo, pa tudi nijsmo še slišali tako izvrstnega baritona, nego je pri tej operi, tudi drugi sodelavci so jako priljubljeni.

— (Slovenski oficirji.) Za c. kr. lajtnante v rezervi pri kranjskem domačem polku so imenovani sledeči bivši enoletni prostovoljci: gg. France Hubad, Ant. Levac, Amon Čuber pl. Okrog, Fr. Kos in Štefan Dolinar, pri 12. artilerijskem polku Ljudevit Perko. Omeniti moramo, da je mej imenovanimi rezervnimi lajnanti tudi nekov Robert Prešern pl. Heldenfeld pri 15. huzarskem polku. Naši mladeniči, kateri kot prostovoljci služijo, naj se potrudijo, da pride tudi v armado kaj narodnega duha, da bode vojaščina za našega naroda mlade ljudi tudi koristna šola.

— (Za avskultante) na Kranjskem so imenovani gg. Alojzij Gregorič, Edvard Avbelj, Emil Čuber pl. Okrog in France Trenec.

Razne vesti.

* (Poljedeljski popotni učitelji). Doljne avstvijski deželni zbor, prepričan o važnosti poljedeljskih popotnih učiteljev, je sklenil, da se imata iz letne podpore 5000 gold. ki so se podelili kmetijski družbi na Dunaji za 1875 leto, vzdržavati dva taka potevalna učitelja z letno služnino 1800 gold. Družba more tedaj namestiti še drugega učitelja.

* (O možitvi in ženitvi). Prijatelje statistike, kakor tudi dekleta začeni od 15. leta do one starosti, v kateri imenski god ne prouzročuje nobenega veselja več, bode morda zanimalo sledeče pred kratko dobo na Angleškem objavljeno sestavljenje: Vse ženske imajo večje ali manje upanje, da se omože. Ako se ta upanja vzemo na 100, se tedaj špeciálne šanse razdeljujejo po različnej starosti: Od 15 — do 20 let je največje število onih deklet, ki imajo največ upanja

omoziti se, tedaj 14 1/2 %; od 20 — 25 let 52 % od 25 — 30 let 18 %. Ako se prekoraci enkrat ta starost izgube dame 84 1/3 % svojih šans, pri 35 letih imajo pak vendar še 6 1/2 %; mej 35 — 40 leti le 3 3/4 %, in v sledečih štirih dobah od 5 do 5, let 2, 1/2, 1/3 in 1/4 % upanja. S šestdesetimi leti je pak možnost na ženitev, kakor — 1/1000 %.

* (Fabrika za žveplene klinčke) ali prižigalnice v St. Day na Angleškem se je razletela, ker je materija eksplozivna. Štirje ljudje so smrt našli.

Poslano.

G. J. Komljanu (in drugim)

v Loki.

Vašim lažnjivim in strastnim napadom v „Slovenca“ ne poznam vredno dalje odgovarjati in reč pretresavati, zagotovim vas samo toliko, da vaših podukov nič ne potrebujem, in se vaših žuganj nič ne vstrašim — mi je presmešno.

Toliko na tem mestu za vedno in vselej; vendar s tem — stvar še nij rešena.

S primernim spoštovanjem
Oroslav Franc,
(a ne kratkovidni.)

Postano.

Štovani gospodine uredniče!

Na dopis iz Gradca u „Slov. Narodu“ od srede 17. februarja, dužnost nam je ovo odgovoriti: 1. „Hrvatski Adrijatik“ broji ove godine samo 15 članova; Vaš dopisnik dakle smiehu izvrgava stotine ostalih Slavena, kad kaže, da je naše društvo krivo svemu zlu i neslogi medju njimi. 2. Nije istina, da smo mi prošle godine „zborovali“ kod Slov. Besede, pak da za to druga družtva nesu htjela pristupiti; nego je istina, da enjekoji članovi našega družtva pohadjali Slov. Besedu; iz tog sledi, da je laž, da smo mi separatiste. 3. Naša politika je medjusobno dogovaranje i sporazumljenje.

Kad budemo ljudi na mjestu, gledat ćemo djelovati prama pošteni i najboljem osvedočenju; nu toliko i sada znamo, da nitko nemože slobode izvojevati onomu, koji

ju neće. — Budite skloni, gospodine uredniče, uvrstiti ove redke u Vaš cienjeni list i u napred odbiti svako ovakovo bezobrazno sumnjičenje.

Iz sjednice „Hrvatskog Adrijatika“
u Gradcu, dne 25. febr. 1875.

Aurel Zlatarović, stud. med.
bilježnik.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i nadohu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v griu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hušalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušjanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hušjanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejja, nego meso, ter se pri odrasčenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i ant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu a v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

0 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijerskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska kuća na vse kraje po poštnih kaznicah ali ovzetih

Denašnji številki je priložen cienik gosp. Poppovića v Zagrebu.

Tujci.

28. februarja:

Evropa: Kos iz Dunaja. — Bučer iz Novega mesta. — Wiedeman iz Berolina.

Pri **Sionu:** Godsche, z gospo iz Meisena. — Kavčič iz Trsta. — Tanšek iz Brežic.

Pri **Malléi:** Jerman iz Gorenjskega, — Lamprecht iz Dunaja. — Draš iz Zagorja. — Dr. Feldner iz Beljaka. — Reinhardt iz Dunaja. — Welč iz Prage. — Volk iz Dunaja.

Pri **Zamorci:** Kemperle iz Gorenjskega — Mazolini iz Ljubljane. — Jakšo iz Gradca. — Hampel iz Dunaja. — Zajec iz Kranja. — Poznik iz Gorenjskega.

Pri **bavarskem dvoru:** Bayer iz Celovca.

Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštih voznih listov	5 gid. — kr.
vsakih 1000 več	3 " 20 "
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7 " 50 "
2000 " " " " " " " " " "	13 " 50 "
1000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	9 " — "
2000 " " " " " " " " " "	16 " 50 "
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4 " — "
1000 " " " " " " " " " "	3 " 80 "

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčić.

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospešnejje in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolestno deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognergasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenju zobnega mesa, zobni kamen oluči, tor zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vsih škodljivih tvarin, us am pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—8)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiču in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Krajujskem.

Dunajska borza 1. marca
(Izvirno telegrafično poročilo.)

Evropski drž. dolg v bankovcih	71 gid.
Evropski drž. dolg v srebru	75
1860 drž. posojilo	111
Akcije narodne banke	963
Kreditne akcije	218
London	111
Napol.	5
C. k. oekini	88
Srebro	105
	15

Sirovi loj
kupižeta vsaki čas po najvišji ceni
Karel Pamperl-ova sina,
Tovarnica za loj, svetiljarja in mlinarja,
zaloga vrgalnih, svetilnih in mesočihih tvarin
v CELOVCI.
(69—1)